

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทยที่ตั้งขึ้นในส่วนภูมิภาค ซึ่งปัจจุบันมีคณะทั้งหมด 17 คณะ เปิดทำการสอนมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2507 เป็นต้นมา เมื่อภาคเอกชน มีบทบาทมากขึ้นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย ความต้องการบุคลากรที่เป็นผู้มีความรู้ และความสามารถในการบริหารงานธุรกิจจึงเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ ด้วยเหตุนี้ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จึงเห็นความสำคัญของการผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านธุรกิจออกสู่ตลาดมากขึ้น และได้ก่อตั้งคณะบริหารธุรกิจขึ้นในปี พ.ศ. 2535 โดยมีภารกิจเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม เป็นศูนย์กลางทางวิชาการ และ ถ่ายทอดความรู้สู่สังคม (คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546)

เพื่อเป็นการดำเนินการตามนโยบายของมหาวิทยาลัย ในการกระจายการบริการวิชาการ แก่สังคมของประเทศ ทางคณะบริหารธุรกิจจึงได้จัดทำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสำหรับผู้บริหารหรือเรียกว่า Mobile Ex-MBA ขึ้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ตั้งอยู่ที่ ศูนย์การศึกษามหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ถนนสุรนจันอนุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ทั้งนี้เพื่อเป็นการกระจายความรู้และ ขยายโอกาสทางการศึกษาแก่ชุมชน โดยเฉพาะผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อพัฒนาศักยภาพในการบริหาร จัดการธุรกิจให้สอดคล้องกับภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งการกำหนดกลยุทธ์ ทางธุรกิจเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจทั้งภายในและต่างประเทศ ให้เป็น ผู้บริหารที่มีความรู้ มีคุณธรรม และสามารถพัฒนาองค์กรของตนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ เพื่อ ยังประโยชน์แก่องค์กรและประเทศชาติโดยรวม (คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546)

เหตุผลอีกประการหนึ่งก็คือ จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี สูงเป็นอันดับ 4 ของประเทศ จากมูลค่าการผลิตของภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม และยังคง มีการขยายตัวในอัตราที่สูงและต่อเนื่อง ในปัจจุบัน จังหวัดสมุทรสาคร มีโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 3,329 โรงงาน (สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร, 2546) ซึ่งก่อนที่จะมีการจัดตั้งศูนย์การศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นั้น จังหวัดสมุทรสาครยังไม่มีสถาบันระดับอุดมศึกษา สังกัดทบวง มหาวิทยาลัย ที่เปิดสอนในระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

จนถึงปีการศึกษา 2546 มีผู้เข้ารับการศึกษาแล้วจำนวน 3 รุ่น โดยมีผู้ที่จบการศึกษาตามหลักสูตรในปีการศึกษา 2546 จำนวน 58 คน (คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2547) และถือได้ว่าเป็นโครงการแรกของคณะบริหารธุรกิจที่จัดตั้งขึ้นในรูปของศูนย์การศึกษา ด้วยเหตุนี้ในทางปฏิบัติจึงพบกับปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน โดยอาจมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย ตัวอย่างเช่น การประสานงานของเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์การศึกษา อาคารสถานที่ ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการอุปกรณ์การเรียนการสอน การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนนักศึกษา การมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์ผู้สอน สภาพแวดล้อมอื่นๆ ภายในสถาบัน รวมถึงการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ได้ก่อให้เกิดเป็นปัญหาที่ต้องใช้เวลาในการปรับปรุงแก้ไข

การที่จะทำให้โครงการนี้มีความยั่งยืนต่อไปได้นั้น ปัจจัยที่ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญก็คือ การได้รับการสนับสนุนจากนักศึกษาเก่า ดังเช่นแผนวโยบายของ ศูนย์ประสานงานนักศึกษาก่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ต้องการให้นักศึกษาก่อของมหาวิทยาลัย มีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะและสนับสนุนงานของมหาวิทยาลัยในด้านต่างๆ อันจะก่อให้เกิดการพัฒนามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ไปในอนาคต (ศูนย์ประสานงานนักศึกษาก่อ, 2547) ซึ่งรวมถึงนักศึกษาปัจจุบันที่จะต้องให้ความร่วมมือในทุกกิจกรรมด้วยความรักและความผูกพันที่มีต่อสถาบันการศึกษา ดังนั้นหากผู้บริหารของโครงการสามารถทราบถึงข้อมูลที่จะช่วยส่งเสริม และปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่องของความผูกพันต่อสถาบันการศึกษาให้กับนักศึกษา ย่อมจะก่อให้เกิดผลดีต่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในอนาคต

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึง ความผูกพันต่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ของนักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจสำหรับผู้บริหาร จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อทราบถึงความผูกพันของนักศึกษาที่มีต่อสถาบันการศึกษาแห่งนี้ รวมทั้งความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรบริหารธุรกิจสำหรับผู้บริหาร จังหวัดสมุทรสาคร และเพื่อเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและแก้ไขปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษา ความผูกพันต่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ของนักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจสำหรับผู้บริหาร จังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษา ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อมในการศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจสำหรับผู้บริหาร จังหวัดสมุทรสาคร

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึง ความผูกพันต่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ของนักศึกษาระดับปริญญาโท
หลักสูตรบริหารธุรกิจสำหรับผู้บริหาร จังหวัดสมุทรสาคร
2. ทำให้ทราบถึง ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนและ
สภาพแวดล้อมในการศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจสำหรับผู้บริหาร จังหวัดสมุทรสาคร
3. เพื่อเป็นข้อมูลให้ คณะบริหารธุรกิจ และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นำไปใช้ในการ
พัฒนาความผูกพันของนักศึกษาต่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
หลักสูตรบริหารธุรกิจสำหรับผู้บริหาร จังหวัดสมุทรสาคร

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

ความผูกพัน หมายถึง ความรู้สึกของนักศึกษาระดับปริญญาโทที่มีต่อสถาบันการศึกษา
ที่รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัย มีความซื่อสัตย์ จงรักภักดี มีความเต็มใจและมุ่งมั่น
ที่จะใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ ที่จะรักษาไว้ซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นศิษย์ของสถาบันที่
ตนเองได้รับการศึกษา

นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่ศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หลักสูตรบริหาร
ธุรกิจสำหรับผู้บริหาร จังหวัดสมุทรสาคร ประกอบด้วยนักศึกษารุ่นที่ 1 ทั้งผู้ที่สำเร็จการศึกษาแล้ว
และที่ยังคงสภาพการเป็นนักศึกษาอยู่ นักศึกษารุ่นที่ 2 และรุ่นที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2547 รวมทั้งสิ้น 177 คน (คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2547)